

Lijst
Groot Montferland

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2026-2030

GEWOON LOKAAL

LIJST 3

Voorwoord

Montferland is een gemeente vol karakter, historie en natuurlijke rijkdom.

Met trots presenteren wij u ons verkiezingsprogramma voor de komende periode. Als lokale partij is Lijst Groot Montferland nauw verbonden met de gemeenschap en streven wij naar een toekomst waarin iedere inwoner zich gehoord, gewaardeerd en ondersteund voelt. Wij geloven in de kracht van samen werken, dichtbij huis, en dat elke stem telt. Het is onze missie om de stem van de gemeenschap sterk en duidelijk te laten horen in de politieke besluitvorming.

In dit programma vindt u onze visie, onze ideeën en concrete plannen voor de toekomst van onze gemeente. Wij staan voor een gemeente waar duurzaamheid, solidariteit en transparantie centraal staan. Waar de stem van de burger niet alleen gehoord wordt, maar daadwerkelijk invloed heeft op het beleid.

We willen de regie nemen, door oplossingen te bieden die écht aansluiten bij de behoeften van onze inwoners. Van betere voorzieningen voor jong en oud, tot een sterkere, meer duurzame lokale economie. Van een veilige en groene leefomgeving, tot het verbeteren van de bereikbaarheid en mobiliteit.

Dit is het moment om de koers voor de komende 4 jaar te bepalen. Samen kunnen we werken aan een gemeente die niet alleen vooruitkijkt, maar ook terug naar haar wortels. Naar de waarden van solidariteit, gemeenschapszin, samenwerking en respect. Wij doen dit voor u, voor onze kinderen, en voor de toekomst van deze mooie gemeente.

Laten we samen bouwen aan een gemeenschap die ons allen ten goede komt. We vragen om uw vertrouwen, om samen het verschil te maken.

Ik ben er trots op een team te mogen aanvoeren van capabele kandidaten met verschillende deskundigheid.

Met vriendelijke groet,

Jenneke Laureense

Lijsttrekker

Onze kernwaarden en uitgangspunten

- **Verbinding:** Samenwerking tussen inwoners, ondernemers, verenigingen en het gemeentebestuur staat centraal.
- **Duurzaamheid:** Wij kiezen voor een groene en toekomstbestendige gemeente.
- **Transparantie:** Openheid in besluitvorming en communicatie is voor ons essentieel.
- **Inclusiviteit:** Iedereen doet mee en krijgt gelijke kansen.
- **Leefbaarheid:** Focus op veilige, gezonde en aantrekkelijke dorpen en wijken.
- **Financiële verantwoordelijkheid:** Verantwoord omgaan met het beheer van de financiën is de basis voor de uitvoer van onze plannen.

Missie

De langjarige missie van onze partij is, ***wij blijven bouwen aan een beter Montferland.*** Aan deze missie moeten wij onze doelen toetsen. Dragen de doelen en speerpunten bij aan onze missie dat is de vraag die wij moeten stellen.

Visie

Lijst Groot Montferland wil middenin de samenleving staan. Deze positie willen wij krijgen en behouden door in goed contact en overleg te blijven met de inwoners en bedrijven in alle kernen van de gemeente.

Onze partij is sociaal voor hen die het nodig hebben, maar hard voor eenieder die denken dat regels niet voor hen gelden. Stimulerend voor eenieder die wil ondernemen en/of zich willen inzetten voor de sociale samenhang.

Alle kernen en buurtschappen met ieder hun eigen identiteit maken van Montferland een unieke gemeenschap die voor toekomstige generaties behouden moet blijven. Dat is waar wij als partij voor staan. Dat is onze belofte voor nu maar ook voor de toekomst

Wonen, bouwen en leven

Inleiding

Wij wonen in een prachtige gemeente. Groen, overzichtelijk en met alles binnen handbereik. Dat maakt Montferland zo bijzonder: het is een plek waar we samen willen wonen, werken én ontspannen. Juist omdat onze ruimte beperkt is, moeten we goed nadenken over welke ontwikkelingen we wél willen en welke we liever buiten de deur houden.

Voor Lijst Groot Montferland is de kern duidelijk: wij willen bouwen met oog voor de omgeving, met eerlijke kansen voor iedereen, en altijd met behoud van ons mooie, groene karakter.

Ruimte maken zonder ruimte te verliezen

We zetten eerst in op inbreiding: kijken waar binnen de dorpen en kernen nog ruimte is voor woningen, zonder dat we de leefbaarheid of onze groene longen aantasten. Denk aan het ontwikkelen van leegstaande panden of bedrijventerreinen, maar ook aan het verbeteren van de leefbaarheid van oude buurten en aan het versterken van parken en speelplekken. Want groen is niet alleen mooi, het zorgt ook voor verkoeling, ontmoeting en noaberschap.

Groen en duurzaam bouwen

Waar we buiten de bebouwde kom bouwen, zorgen we voor open en groene plekken die water vasthouden en het grondwater aanvullen. Uitbreiding is mogelijk echter zo houden we ons landschap gezond. Ook vinden we het belangrijk dat woningen duurzaam zijn: goed geïsoleerd, klimaat adaptief en passend in de energietransitie.

Eerlijke verdeling van woningen

We willen dat iedereen in onze gemeente een eerlijke kans heeft op een woning: daarom moet in de volgende periode bij ieder project van meer dan 11 de 30-30-30 regel, zonder uitzondering, toegepast worden. Deze regel houdt in:

30% sociale huur

30% betaalbare koop tot € 275.000

30% vrije kavels

Een eerlijke verdeling zorgt voor een gezonde balans van doelgroepen in een wijk (draggers versus vragers). Dat zorgt voor een betere leefbaarheid, meer begrip voor elkaar en daardoor minder bemoeienis/werk voor de sociale teams.

Zo blijft er in elke kern ruimte voor starters, gezinnen en ouderen. We voorkomen hiermee dat er buurten ontstaan waar alleen maar één type woning staat.

De 11 woningen zijn de ondergrens omdat minder dan 4 sociale huurwoningen niet geschikt zijn voor exploitatie. Voor de kleinere projecten willen we dat er een vereveningsfonds wordt opgericht waarbij er een substantieel bedrag voor niet gebouwde sociale huurwoningen in dat fonds wordt gestort dat vervolgens uitsluitend ten goede kan komen aan sociale huurwoningen.

LIJST 3

Ook willen we dat er wordt gekeken naar het bouwen van conceptwoningen voor alleenstaande starters. Dat betekent dat we actief willen stimuleren dat er bij projecten ook kleinschalige ruimte is voor Tiny houses die voor maximaal € 175.000 aangeboden kunnen worden.

Meer zeggenschap voor inwoners

Wij geloven in maatwerk en geven inwoners graag meer invloed op hun woonomgeving. Het CPO-model (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) is daar een mooi voorbeeld van. Bewoners ontwerpen samen hun buurt, met hun eigen wensen en voorwaarden, in plaats van dat een projectontwikkelaar alles bepaalt.

Daarnaast willen we zoveel mogelijk kavels beschikbaar stellen aan onze eigen inwoners en hun kinderen. Dit kan bij koop door zoveel mogelijk selectief/lokaal te adverteren. Zo blijven families in de eigen omgeving wonen en blijft het verenigingsleven levendig.

Extra aandacht voor starters, alleenstaanden en ouderen

Het aantal eenpersoonshuishoudens groeit, en ook starters hebben het lastig. Daarom zetten we in op goedkopere woningbouw, mét een zelfbewoningsplicht van vijf jaar. Zo voorkomen we dat starterswoningen in handen komen van beleggers. Ook maken we gebruik van startersleningen om jonge gezinnen en eerste-kopers meer kansen te geven.

Tot slot, willen wij het eenvoudiger maken om woningen te splitsen of (pre-) mantelzorgwoningen te plaatsen. Zo kunnen ouderen langer zelfstandig blijven wonen en ontstaat er meer doorstroming in de woningmarkt.

Aanpak verpauperde buurten

Hoewel wij in Montferland er weinig van hebben zijn er binnen onze gemeentegrenzen wel degelijk een aantal buurten waar extra aandacht nodig is om de leefbaarheid te vergroten. Specifiek willen wij hier inzetten op het realiseren van het Drieheuvelenpark en het opknappen van De Bongerd in 's-Heerenberg. Deze wijken hebben te maken met fikse achterstanden en die moeten ingelopen worden.

Welstandsbeleid

Hoewel wij voorstander zijn van zoveel mogelijk vrijheid bij de bouw van woningen en bedrijven willen we er ook voor zorgen dat op zichtbare plekken in onze stad en andere kernen gebouwd wordt op een manier die past bij de (historische) bebouwing die er al staat. Dit betekent dat wij voor enkele deelgebieden dit graag terug willen zien komen.

Notendop: Wat willen wij:

- Meer woningen voor starters en eenpersoonshuishoudens en senioren
- Behoud van het karakter van onze kernen én het agrarische buitengebied
- Eerlijke mix via de 30-30-30 regel
- Ruimte voor CPO's en maatwerkprojecten
- Groene plekken behouden en uitbreiden
- Slimmer omgaan met energie: wat je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken

(Kleine) Kernen & Leefbaarheid

Inleiding

De som van alle delen maakt onze gemeente zo ontzettend mooi en divers. Binnen deze gemeenschappelijkheid is de individuele identiteit van alle kernen voor Lijst Groot Montferland een belangrijk uitgangspunt. Iedere kern heeft zijn eigen kracht, tradities en cultuur en juist dát maakt Montferland zo uniek. Wij willen ervoor zorgen dat de leefbaarheid binnen de kernen op peil blijft en waar nodig wordt verbeterd.

Leefbaarheid in de kernen

Wij vinden het belangrijk om als volksvertegenwoordigers goed in contact te staan met de inwoners van alle kernen en wijken in de gemeente. Van groot belang hiervoor zijn sterke en actieve wijk- en dorpsraden die dicht bij de inwoners staan. Zij kennen de haarvaten van hun wijk of kern en moeten een belangrijke adviesrol hebben bij het bewaken van de eigen identiteit. Voor wat betreft die wijken en kernen waar momenteel nog geen (goed) functionerende wijk-of dorpsraad aanwezig is, is het ons streven dat die er binnen 2 jaar wel is.

De vele verenigingen en stichtingen in de kernen willen we blijven ondersteunen en subsidiëren, zodat zij hun maatschappelijke en culturele doelen kunnen blijven uitdragen. Daarnaast vinden wij dat Welcom in iedere kern een belangrijke rol van betekenis moet (blijven) hebben door in te zetten op beweegactiviteiten voor jong en oud, ontmoetingen, bestrijden van eenzaamheid en andere kerngebonden activiteiten. Hier hoort dan wel budget bij.

Wat hier ook in past is het actief ondersteunen en faciliteren van de dorps- en buurthuizen. En vooral niet te vergeten, de participatie-coördinatoren. Zij zijn van wezenlijk belang in het contact met inwoners en dorps- en wijkraden. Het zou heel vreemd zijn om dit weer af te gaan schalen juist nu zij steeds meer bekendheid krijgen en een onmisbare schakel aan het worden zijn tussen inwoners organisaties en de ambtelijke organisatie.

Cultuur en historie

Cultuur en historie vormen het kloppend hart van Montferland. Daarom willen wij culturele initiatieven, festivals en exposities stimuleren, jongeren actief ondersteunen in kunst en cultuur, bibliotheken, musea en culturele ontmoetingsplekken versterken, samenwerken met verenigingen om dialecten en streekgebonden cultuur te behouden en subsidies blijven verstrekken voor culturele activiteiten. Daarnaast willen we zorgen dat inwoners hun talenten kunnen blijven ontwikkelen en delen door ontmoetingsplaatsen voor creativiteit toegankelijk te maken. Om deze doelen te bereiken moet actief beleid worden ontwikkeld.

Veiligheid en bereikbaarheid

Veiligheid voor mens en dier staat bij ons hoog in het vaandel. Dat betekent goede en veilige verbindingen door de hele gemeente heen. Bereikbaarheid voor alle kernen is cruciaal. Wij zetten daarom in op uitbreiding van fietspaden en veilige wandelroutes, verbetering van openbaar vervoer en alternatieven voor de auto, versterking van buurtpreventieteams en extra aandacht voor verkeersveiligheid rond scholen. Ook is het van groot belang om te kijken wat er mogelijk is voor flexibel vervoer voor kwetsbaren in kleine kernen.

Samenwerking en betrokkenheid

Wij willen als volksvertegenwoordigers dicht bij de inwoners staan. Daarom organiseren wij vanaf 2026 elk kwartaal een open fractievergadering in een andere kern. Op dit moment staan wij al regelmatig op evenementen en markten waar inwoners laagdrempelig hun zorgen en ideeën kunnen delen. Ook voeren wij drie tot vier keer per jaar een sociaal project uit waarbij we de handen uit de mouwen steken om te helpen waar het nodig is.

Om de samenwerking tussen inwoners, kernen en het gemeentebestuur te versterken, zetten we in op transparante besluitvorming en heldere communicatie. Zowel digitaal als offline. Zo pleiten wij voor het organiseren van burgerpanels, inspraakavonden en digitale raadplegingen.

Sport en beweging

Het is belangrijk om in iedere kern een gevarieerd aanbod van laagdrempelige sport aan te kunnen blijven bieden. Niet alleen voor onze jeugd maar ook zeker voor de volwassenen en ouderen is het van vitaal belang om goed te blijven bewegen. De verschillende wandelgroepen die de laatste paar jaar zijn ontstaan zijn van hele grote waarde, net als beweegtoestellen in de openbare ruimte. Het zorgt ervoor dat mensen in een betere conditie zijn en dat helpt mensen ook vaak om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Wij blijven investeren in activiteiten en preventie die gezond leven stimuleren.

Notendop: Wat willen wij

- Sterke wijk- en dorpsraden in alle kernen binnen twee jaar
- Structurele steun aan verenigingen, stichtingen en Welcom
- Actieve aanpak tegen eenzaamheid en bevordering van ontmoeting en beweging
- Stimulering van cultuur, festivals, dialect en streek tradities
- Bibliotheken, musea en creatieve broedplaatsen versterken
- Investeren in veilige verbindingen en beter openbaar vervoer
- Betere verkeersveiligheid rond scholen
- Kwartaalbijeenkomsten in alle kernen en actieve burgerparticipatie
- Denken en doen in een Wij-gedachte – samenwerking maakt ons sterker

Sociaal Domein

Inleiding

Iedereen in Montferland verdient de kans om volwaardig mee te doen. Of je nu jong of oud bent, werkt, mantelzorg verleent of tijdelijk wat minder kunt: samen maken we een gemeente waarin niemand aan de zijlijn hoeft te staan. Lijst Groot Montferland kiest voor een samenleving waarin we naar elkaar omzien, zorgen delen en kansen bieden om actief mee te doen.

Samen doen wat wél kan

We willen mensen die nu langs de kant staan weer betrekken bij de samenleving. Niet door te dreigen met kortingen, maar door te kijken naar wat iemand kan en wil bijdragen. Vrijwilligerswerk, buurtprojecten of kleinschalige taken kunnen veel betekenen — voor de persoon zelf én voor de gemeenschap.

Tegelijkertijd zijn we duidelijk richting mensen die meer kunnen dan ze nu doen: wie mogelijkheden heeft, krijgt ook de kans om die te benutten. Zo bouwen we samen aan een sterke, betrokken samenleving.

Ouderen en vergrijzing: voorbereid en verbonden

De dubbele vergrijzing vraagt om beleid dat verder kijkt dan zorg alleen. Wij willen inwoners tijdig helpen zich goed voor te bereiden op ouder worden: met informatie, ondersteuning en ruimte om het eigen netwerk te versterken. Voorkomen is beter dan genezen — door welzijn te versterken vóórdát problemen ontstaan, houden we de zorg betaalbaar en menselijk.

Voorkomen van eenzaamheid en isolement

We willen dat er in elke kern een contactpersoon sociale isolatie komt. Iemand bij wie inwoners terecht kunnen met zorgen over een buur, vriend of lid van de vereniging. Deze contactpersoon kan signalen oppakken en waar nodig opvolging geven. Zo zorgen we dat niemand ongemerkt in eenzaamheid of problemen terechtkomt.

Daarnaast investeren we in (samenleving)opbouwwerk. Dit is geen luxe, maar een noodzaak. Door mensen samen te brengen, elkaar te helpen en buurtinitiatieven te ondersteunen, bouwen we aan een gemeenschap waar mensen niet alleen wonen, maar echt samenleven.

Mantelzorg: waardering en ondersteuning

Zonder mantelzorgers zou onze samenleving niet kunnen draaien. Zij verdienen niet alleen waardering, maar ook praktische steun. Wij willen procedures in de WMO versnellen en vereenvoudigen, zodat hulp sneller beschikbaar is. Ook zetten we in op voorzieningen die mantelzorgers ontlasten en ervoor zorgen dat zij hun belangrijke werk vol kunnen houden.

Veteranen en waardering

Montferland kent veel veteranen die zich hebben ingezet voor onze vrijheid. Wij willen een veteranenverordening zodat zij de erkenning, kennis en ondersteuning krijgen die zij verdienen binnen de WMO en het gemeentelijk beleid.

LIJST 3

Iedereen kan meedoen

De huidige Meedoen-regeling is nog te onbekend. Wij willen dat meer inwoners ervan weten en er gebruik van kunnen maken. Ook betrekken we nieuwe aanbieders en initiatieven zodat meer activiteiten binnen handbereik komen — van sport en cultuur tot opleiding en vrijwilligerswerk.

Initiatievenfonds

Binnen het nu geldende raadsakkoord is de oprichting van een initiatievenfonds aangekondigd. Wat ons betreft moeten ook jongeren daar een plek in krijgen. Wij willen dat hier budget voor vrij wordt gemaakt.

Notendop: Wat willen wij

- Contactpersoon Sociale Isolatie voor de gemeente
- Meer bekendheid en uitbreiding van de Meedoen-regeling
- Betere waardering en ondersteuning voor mantelzorgers
- Snellere en eenvoudigere WMO-procedures
- Actieve inzet van bijstandsgerechtigden naar vermogen
- Sterke inzet op opbouwwerk en verbinding in de samenleving
- Invoering van een Veteranenverordening

Industrie/ Economie/ R&T

Inleiding

Dankzij onze mooie geografische ligging zijn wij al een toegangspoort voor Duitsland en andersom. Dit heeft ertoe geleid dat wij van oudsher een grote vertegenwoordiging van logistieke bedrijven hebben op ons industrieterrein in 's-Heerenberg. Tegelijkertijd is de Achterhoek historisch gezien een gebied waar veel van de economie drijft op agrarische bedrijvigheid, maakindustrie en niet te vergeten de toeristische industrie. Zeker het landschap van onze gemeente nodigt dagjes mensen uit.

's-Heerenberg/Lengel

Ondanks dat wij destijds zeker niet voor uitbreiding waren van het industriegebied bij 's-Heerenberg en dit nog steeds niet zijn, moeten we ook realistisch zijn en accepteren dat deze keuze, voor uitbreiding op deze locatie zo is gemaakt.

Waar we wel nog invloed op hebben is de inpassing van de gebouwen en het bouwen van een wand om het terrein. Het tegengaan van lichtvervuiling en het goed inpassen van een Verkeerscirculatieplan waardoor overlast bij de inwoners beperkt blijft.

We willen af van monotone bedrijfshallen en stimuleren een gevarieerder, groener aanzicht van bedrijventerreinen. We willen ruimte voor bedrijven die werkgelegenheid en innovatie brengen, niet voor leegstand en overcapaciteit. Wat betreft logistiek is het zo genoeg en komt er niets meer bij.

Agrarische bedrijven

In juni 2025 heeft de gemeente de Rapportage Landbouwverkenning Montferland gedeeld met agrariërs. Wij willen dat hier een goed gevolg aan wordt gegeven en dat de gemeente hierbij proactief kijkt wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn voor onze agrariërs en waarbij er de helpende hand kan worden toegestoken. Wij denken dan aan het stimuleren (met subsidies en regelingen) om kleinschalige toeristische activiteiten op te pakken, zoals een B&B, camperplaatsen, het verbouwen van oude graanproducten, een pluktuin, een theetuin en/of kleinschalige verkoop van streekproducten. De voorgestelde invoering van een agrarisch contactfunctionaris zullen we dan ook van harte ondersteunen. Tevens vinden we het belangrijk om zelf met enige regelmaat goed contact te hebben met de plattelandsraad om te weten wat er leeft.

Personeel en arbeidsmigranten

Extra aandacht voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, zorgen dat er goede overzichtelijke regelingen zijn waardoor zij ook kunnen participeren binnen het arbeidsproces.

Daarnaast moeten we constateren dat er in onze gemeente veel arbeidsmigranten zijn gehuisvest. Wij willen dat de huisvesting een goed niveau heeft. Ondernemers die de arbeidsmigranten hierheen halen zijn daar verantwoordelijk voor. Overlast in de omgeving van dergelijke huisvesting moet aangepakt worden.

LIJST 3

Startups, lokale initiatieven

Ondernemers worden uitgenodigd om nieuwe initiatieven te ontplooien, daarvoor zullen we goed moeten kijken binnen bestaande regelgeving wat wel en niet wenselijk is in plaats van wat wel en niet mag strikt genomen. Om werkgelegenheid in onze gemeente te waarborgen en jongeren te blijven behouden of zelfs aan te trekken moeten innovatieve bedrijven en lokale initiatieven enthousiast onthaald worden in plaats van afgeremd te worden.

Winkels

Wees loyaal, koop lokaal dat past bij ons als lokale partij; daarom willen we apart aandacht voor onze MKB-bedrijven in de centra van de kernen. Onze ondernemers zijn belangrijk voor de leefbaarheid in Montferland. We willen dat het gevarieerd winkelaanbod in de grote kernen blijft en zorgen dat basisvoorzieningen ook in de kleinere kernen aanwezig blijven. Winkels en bedrijven moeten goed bereikbaar zijn. Daarom kiezen wij voor voldoende parkeerplaatsen, geen betaald parkeren, en waar het kan het gebruik van de blauwe schijf, zoals nu.

Recreatie en Toerisme

Tenslotte willen wij aandacht voor toerisme. Laat je verrassen in Montferland, een parel aan de rand van de Achterhoek waar het beste van Nederland samenkomt. Of je nu op zoek bent naar rust en ruimte, bruisende evenementen, historische bezienswaardigheden of actieve uitjes in de buitenlucht, bij ons vind je het allemaal. We moeten meer in gaan zetten op dagrecreatie, ruimte geven aan b&b's en minicampings; Ruim baan voor wandelaars en fietsers in onze uitgestrekte natuurgebieden, proef lokale streekproducten en geniet van gezellige dorpskernen vol karakter en gastvrijheid. Dit alles op een verantwoorde manier.

Grotere evenementen

Vanuit de Achterhoek ligt er de wens dat iedere gemeente jaarlijks € 10.000,- beschikbaar stelt voor de organisatie van grotere evenementen zoals het EK veldrijden. Dat is goed voor het toerisme. Wij werken graag aan deze wens mee omdat de voorwaarde dan zal zijn dat er ook een activatieprogramma gaat komen om zo mensen te stimuleren te sporten en meer te bewegen.

Notendop: Wat willen wij

- Stimuleren van lokale economie en ondernemerschap
- Promoten van Montferland als bestemming voor dagtoerisme en korte vakanties
- Ondersteunen van jonge en innovatieve bedrijven
- Vereenvoudigen van regelgeving voor ondernemers
- Aandacht voor toerisme en recreatie als motor voor werkgelegenheid
- Faciliteren van netwerken tussen bedrijven, onderwijs en overheid
- Investeren in wandel- en fietsroutes, natuurgebieden en culturele evenementen
- Ondersteunen van lokale horeca en recreatiebedrijven
- Ondersteunen van stageplaatsen en leerwerktrajecten
- Faciliteren van jongerenprojecten rond duurzaamheid, techniek en creativiteit

Overige belangrijke onderwerpen

Netcongestie/ Laadvisie/ Elektrificatie

Inleiding

Ons elektriciteitsnet zit in Montferland bijna vol. Daardoor kunnen nieuwe grote nieuwbouwprojecten en uitbreidingen in de industrie voorlopig niet aangesloten worden. Netbeheerder Liander werkt wel aan versterking van het netwerk. In de tussentijd wil Lijst Groot Montferland energieopwekking slim, duurzaam en eerlijk aanpakken.

Hoe willen wij dit bereiken

We zetten in op zonnepanelen op daken in plaats van grootschalige zonneparken. Zo houden we ons landschap groen en voorkomen we overbelasting van het netwerk. Daarom zijn wij ook niet voor het plaatsen van meer windmolens binnen de gemeentegrenzen.

Ook zou er voorrang moeten zijn voor projecten van TenneT en Liander om de bestaande netwerken te verzwaren. Dit zorgt ervoor dat wij op lokaal niveau meer ruimte creëren en hebben daarom prioriteit. Tevens willen wij stimuleren dat er meer wordt gedaan aan lokale opslag van energie. Een oplossing zou kunnen zijn om binnen onze gemeente ruimte te bieden aan een zogenaamd batterijpark. Hier zou zeker onderzoek naar moeten komen.

Regionaal

Netcongestie is natuurlijk geen probleem van alleen Montferland, dit is een landelijk probleem, echter de grootste nood is nu in de Achterhoek. Een structurele oplossing (verzwaring van het hoofdnet) wordt pas ergens in 2029 op zijn vroegst gerealiseerd. Daar waar mogelijk moeten we daarom kijken of er regionale oplossingen zijn waar wij in kunnen participeren of wellicht mooier nog, zelf kunnen initiëren. Daarvoor is het nodig dat er binnen de organisatie één technoloog zou zitten die op de hoogte is van innovatieve oplossingen die daar mee aan de slag kan gaan. Tenslotte moeten we accepteren dat niet alles tegelijk kan. Hierover moet goede communicatie komen naar de bedrijven en inwoners die hiermee te maken krijgen

Waarom dit belangrijk is

Met deze aanpak houden we onze dorpen leefbaar, voorkomen we dat het netwerk vastloopt en zorgen we dat Montferland tóch zijn bijdrage kan leveren aan de energiedoelen voor 2030.

Notendop: Wat willen wij

- Zonne-energie vooral op daken en erven
- Versnellen van netverzwaring
- Lokale opslag en slimme oplossingen
- Slim plannen en samenwerken
- Eerlijke en duidelijke communicatie
- Innovatie

Dierenwelzijn

Inleiding

Lijst Groot Montferland wil dat dierenwelzijn een duidelijk en samenhangend onderdeel wordt van ons gemeentelijk beleid. Dieren maken deel uit van onze leefomgeving — van huisdieren tot dieren in de natuur — en verdienen bescherming, aandacht en respect. Wij willen dat er een Nota Dierenwelzijn en voldoende gemeentelijk budget komt zodat beleid helder, uitvoerbaar en toekomstbestendig is.

Katten, honden en andere huisdieren

We willen dat meer katten worden gechipt en dat verwilderde katten structureel worden aangepakt. Dat maakt registratie, herplaatsing en het voorkomen van overlast eenvoudiger. Dit door het voortzetten van de TNRC methode.

Daarnaast zijn wij tegen herinvoering van hondenbelasting: het is oneerlijk om alleen hondenbezitters te belasten, terwijl ook andere huisdieren afval produceren of onderhoud vragen. Ook het verstrekken van deurstickers waarmee hulpdiensten kunnen zien hoeveel dieren zich in een woning bevinden draagt bij aan de veiligheid.

Overlast en preventie

Goede informatie helpt overlast voorkomen. Inwoners weten vaak zelf wat werkt – zoals het tegengaan van muggenbroedplaatsen of het opruimen van voedselresten. Met heldere communicatie en samenwerking vergroten we de effectiviteit van maatregelen. We willen bovendien onderzoeken of natuurlijke bestrijding met fretten kan helpen bij het terugdringen van rattenoverlast.

Dieren in de natuur

We beschermen dieren in de natuur door:

- veilige oversteekplaatsen
- meer biodiversiteit en inheems groen
- verbinden van groenstroken,
- rust in broed- en voortplantingsseizoenen
- en geen plezierjacht op gemeentelijke gronden

Kinderboerderijen en hertenkampen

Kinder- en dierenboerderijen moeten een blijvende educatieve functie krijgen voor iedereen (jong & oud) om zo ook de relatie tussen mens, zorg en dierenwelzijn een boost te geven.

Notendop – Wat willen wij

- Nota Dierenwelzijn
- TNRC als standaard voor zwervkatten
- Geen hondenbelasting
- Voorlichting vóór bestrijding
- Meer biodiversiteit
- Veiligheid voor dieren in de natuur en thuis
- Aandacht voor kinderboerderijen en hobbydieren

Veilige fietsroutes (ook 's nachts)

Inleiding

Fietsen is in Montferland niet alleen gezond en duurzaam, maar ook een belangrijk onderdeel van onze bereikbaarheid. Daarom willen wij dat alle hoofd- en doorgaande fietsroutes in onze gemeente, ook in het donker, veilig en comfortabel te gebruiken zijn.

Slimme en duurzame verlichting

We zetten in op een geïntegreerde aanpak waarbij bestaande verlichting energiezuinig wordt opgewaardeerd en waar mogelijk vervangen door slimme, dynamische verlichting die alleen oplicht wanneer dat nodig is. In 2027 willen we twee nieuwe trajecten realiseren en daarna jaarlijks uitbreiden.

We stimuleren het gebruik van innovatieve oplossingen — zoals sensor geactiveerde verlichting, 'meefiets'-verlichting en slimme lichtpalen met sensoren — om enerzijds de sociale veiligheid te vergroten en anderzijds lichtvervuiling en energieverbruik te beperken. Deze aanpak draagt niet alleen bij aan de verkeersveiligheid, maar is ook goed voor het milieu én voor de dieren in onze omgeving.

Veiligheid en privacy

Daar waar camera's overwogen worden voor veiligheid, moet dit zorgvuldig en transparant gebeuren: alleen onder strikte voorwaarden en met inachtneming van de privacywetgeving.

Inwoners moeten duidelijkheid krijgen over het doel, de bewaartermijn en wie toegang heeft tot beelden.

Daarnaast geven wij prioriteit aan praktische maatregelen die direct bijdragen aan beter zicht en meer verkeersveiligheid:

- lagere begroeiing,
- betere zichtlijnen,
- reflecterende markeringen,
- en extra onderhoud op kritieke kruisingen.

Samen met inwoners en beheerders willen we bovendien proeftuinen opzetten om innovatieve oplossingen te testen en verder te ontwikkelen.

Notendop: Wat willen wij

- Een investerings- en onderhoudsagenda voor de verlichting van fietsroutes
- Uitbreiding van de huidige projecten met slimme verlichting
- Een privacy toets en participatietraject voor eventuele cameratoepassingen

Inleiding

De lokale politici moeten zich houden aan de wet, dus ook de spreidingswet. Volgens de spreidingswet moeten wij 201 asielzoekers + 18 alleenstaande minderjarige vreemdelingen opvangen. Toen dit verdeeld werd binnen de Regio Achterhoek heeft het College besloten er 250 op te vangen, zonder de alleenstaande minderjarigen. (Dit is het aantal dat uiteindelijk in het verdeelbesluit van minister Faber staat.) We willen dat dit zorgvuldig gebeurt, met oog voor draagvlak en begrip in onze gemeenschap.

Waar gaan we niet over

Het wel of niet krijgen van een AZC is geen besluit waar een gemeenteraad zeggenschap over heeft. Dit besluit is genomen in de spreidingswet.

Wat besluiten we wel

De gemeenteraad mag enkel een eventuele wijziging op het bestemmingsplan goedkeuren, maar daarnaast kunnen wij allerlei voorwaarden stellen. De discussie over de plaatsing van een AZC in een gemeente als Montferland roept vaak veel verschillende meningen op, zowel van voor- als tegenstanders. De uiteindelijke beoordeling hangt sterk af van hoe men de voordelen en uitdagingen van zo'n centrum afweegt.

Randvoorwaarden Lijst Groot Montferland

Noodzakelijk voor ons is dat er een goed doordacht integratiebeleid komt, waarbij er voldoende middelen en tijd worden geïnvesteerd in de voorbereiding en begeleiding van zowel de nieuwe bewoners als de bestaande gemeenschap.

Open communicatie en transparantie van de gemeente over de effecten en maatregelen kunnen helpen om misverstanden en zorgen weg te nemen. Lokale bewoners kunnen ook actief betrokken worden bij het proces, bijvoorbeeld door middel van bijeenkomsten en gezamenlijke initiatieven, zodat iedereen zich gehoord voelt.

Uiteindelijk is het belangrijk dat er niet alleen wordt gekeken naar de directe gevolgen van de komst van een AZC, maar ook naar de lange-termijn effecten voor de hele regio.

Notendop: Wat willen wij

- Duidelijke en eerlijke communicatie van het College
- Tijdige verslaglegging en goede afspraken met het COA
- Waarborging voor eigen inwoners op gebied van zorg, onderwijs en veiligheid
- Contactpersonen die paraat staan
- Initiatieven die bijdragen aan ontmoeting tussen oude en nieuwe inwoners

LIJST 3

Nevelhorst

Inleiding

De Nevelhorst is in eigendom van Leisure Lands sinds 2014. Door slecht onderhoud is het gebied verpauperd.

Toekomst Nevelhorst

Wij willen dat dit gebied weer wordt teruggebracht naar een zwemplas en recreatiegebied voor de inwoners van Didam en omstreken.

Verschillende moties en onderzoeken verder moeten we concluderen dat het een zeer traag dossier is. Wij zijn inmiddels van mening dat de 2 recreatiegebieden die Leisure Lands binnen onze gemeentegrenzen beheerd niet los van elkaar gezien kunnen worden.

Inrichting Nevelhorst

De Nevelhorst is al jarenlang een groene oase aan de rand van Didam, maar zoals al benoemd ligt het potentieel deels stil. Door de herinrichting tot zwemwater met kleine dagrecreatie kunnen we deze prachtige plek nieuw leven inblazen.

Denk aan:

- ✓ Schoon en veilig zwemwater voor jong en oud
- ✓ Een strandje met speeltoestellen en picknickbanken
- ✓ Natuurlijke wandelpaden en rustplekken
- ✓ Koffie, ijs of een andere snack bij een lokale kiosk
- ✓ Kleinschalige evenementen en buurtactiviteiten

We willen een plek creëren waar mensen elkaar ontmoeten, waar kinderen herinneringen maken en waar natuur en recreatie hand in hand gaan. Een plek die gezond bewegen, buiten zijn en lokaal toerisme stimuleert.

Beheer Nevelhorst

Help mee om van de Nevelhorst weer een levendige recreatieplas te maken. Wij willen in overleg met buurtschappen en verenigingen kijken hoe het beste het beheer voor de Nevelhorst vormgegeven kan worden. Maar onze uitgangspunten zijn: voor onze gemeenschap, voor de toekomst en voor iedereen die verlangt naar ontspanning dichtbij huis.

Notendop: Wat willen wij

- Nevelhorst terug van Leisure Lands
- Zwemwaterkwaliteit
- Kleinschalige horeca
- Sanitaire voorzieningen
- Oog voor de natuur en bescherming IJsvogel gebied

Een bereikbaar en duurzaam Montferland

Inleiding

Lijst Groot Montferland kiest voor een gemeente die bereikbaar, leefbaar en toekomstbestendig is. Dat doen we door slimme keuzes in mobiliteit en laadinfrastructuur.

Mobiliteit met oog voor inclusiviteit en veiligheid

Veilig lopen en fietsen door betere paden en duidelijke verkeersmaatregelen. Minder sluipverkeer in dorpen en kernen: de juiste weg voor auto's, vracht en landbouwverkeer. Meer ruimte voor duurzame alternatieven zoals snelfietsverbindingen, elektrische fietsen en openbaar vervoer. Zorgdragen voor goede toegankelijke wegen voor mensen die minder mobiel zijn en eisen dat bij werkzaamheden aan de openbare ruimte er rekening wordt gehouden met rollators en rolstoelen.

Laadpalen dichtbij huis

Binnen een straal van 250 meter lopen moet een openbare laadpaal zijn in de kernen van Montferland. Daarnaast moet men opschakelen bij de installatie van de laadpalen. Het is belangrijk dat het gebruik van de laadpalen zonder al te veel rompslomp toegankelijk moet zijn voor iedereen. Tenslotte willen wij dat de inwoners zelf de mogelijkheid krijgen om door middel van gootjes in tegels zelf auto's voor de deur op te laden

Verkeerscirculatieplannen (VCP)

In de afgelopen jaren is de Raad diverse malen geconfronteerd met VCP's die niet goed uitgewerkt of afgestemd waren. Wij willen dat in de aankomende periode deze plannen met betere participatie tot wasdom komen omdat wij denken dat inwoners en ondernemers zelf goede aanvullingen kunnen geven en tegelijkertijd niet blind zijn voor bestaande problematiek of nieuwe uitdagingen (zoals woningbouw) die wij als gemeenschap moeten aangaan.

Notendop: Wat willen wij

- Goed en flexibel openbaar vervoer
- Snelfietsverbindingen
- Aanpak van onoverzichtelijke verkeerspunten
- Snelheidsbeperkende maatregelen waar nodig
- Participatie bij het opstellen van een VCP

LIJST 3

Vooruitblik en ambities

Lijst Groot Montferland kijkt vooruit. We willen een duurzame, sociale en ondernemende gemeente zijn, waar iedereen zich thuis voelt en kansen krijgt om te groeien. Ons programma is geen eindpunt, maar een uitnodiging aan alle inwoners, ondernemers en organisaties om samen te werken aan een beter Montferland.

We hebben niet de pretentie dat het volledig is voor de komende periode, maar het geeft naar onze mening een goede inkijk in hoe wij de zaken zien en wat we willen bereiken. Met dit programma willen we laten zien dat politiek niet alleen gaat over plannen en cijfers, maar over mensen, vertrouwen en verbondenheid.

Door te luisteren en daadkrachtig te handelen, bouwen we aan een gemeente waar iedereen trots op kan zijn.

Montferland verdient een gemeenteraad die werkt voor en met haar inwoners. Lijst Groot Montferland staat voor vernieuwing en voortgang, lokaliteit en inclusiviteit. We nodigen iedereen uit om mee te denken, te doen en het verschil te maken. Samen zijn we Groot Montferland. Daarom: gewoon lokaal!

